

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ
ВАЗИРЛИГИ**

ТОШКЕНТ МОЛИЯ ИНСТИТУТИ

“Менежмент ва ҳуқуқ” кафедраси

**“ҲУҚУҚШУНОСЛИК. ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИ”
фанидан ишчи ўқув дастури**

**Олий таълимнинг 5140900 – “Ўқитувчиларни тайёрлаш ва педагогика фани” ҳамда
5340000 – “Бизнес ва бошқарув” таълим соҳаларидаги:**

5140900 – Касб таълими (бухгалтерия ҳисоби ва аудит);

5340100 – Иқтисодиёт (статистика);

5340200 – Менежмент (иқтисодиёт соҳалари);

5340600 – Молия;

5340700 – Банк иши;

5340800 – Солиқлар ва солиққа тортиш;

5340900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит;

5341200 – Инвестицияларни молиялаштириш;

5341300 – Суғурта иши бакалавриат таълим йўналишлари учун

ТОШКЕНТ-2005

**“Хуқуқшунослик. Ўзбекистон
Республикаси Конституцияси” фанидан
ишчи ўқув дастури**

“Хуқуқшунослик. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси” фани институтда тайёрланадиган барча бакалаврият таълим йўналишларида мазкур ишчи ўқув дастури асосида ўқитилади. Мазкур дастур Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 343-сонли “Олий таълим давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги Қарори ва Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2004 йил 16 августдаги 199-сонли “Олий таълимнинг бакалаврият босқичини янги таҳрирдаги намунавий ўқув режаси билан таъминлаш тўғрисида”ги буйруғида келтирилган асосий қоидаларига мувофиқ “Менежмент ва ҳуқуқ” кафедраси томонидан ишлаб чиқилган ҳамда фойдаланишга тавсия етилган.

27 август 2004 йил 1-сонли баённома.

**“Менежмент ва ҳуқуқ”
кафедраси мудири и.ф.н., доцент**

Д.Собиржонова

“Хуқуқшунослик. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси” фанидан мазкур ишчи ўқув дастури Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг институт қошидаги Олий ўқув юртлараро илмий-услубий кенгашида муҳокама етилган ва нашр этиш учун тавсия қилинган.

(мазкур кенгашнинг 2004 йил 28 августидagi 2-сонли қарори билан тасдиқланган)

**Кенгаш раиси, ректорнинг
ўқув ва методик ишлари
бўйича муовини, и.ф.д., профессор**

А.Ваҳобов

Тузувчилар: 1. Рўзикулов С.
2. Абдуллаев Е.
3. Махкамов М.

Такризчилар: 1. Жонбоқиев Б.
2. Егамбердиев Е.

Тошкент Молия институти, 2005

1. “Хуқуқшунослик. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси” фанидан ўтиладиган мавзулар ва улар бўйича амалий машғулот турларига ажратилган соатлар ҳажмининг тақсимоти

Т/р	Фан мавзуларининг номи	Бакалавриат йўналишларида			
		Жами соатлар	Маъруза	Амалий машғулотлар	Мустақил иш
1.	Давлат ва ҳуқуқ назарияси асослари.	8	2	2	4
2.	Ўзбекистонда давлат ва ҳуқуқнинг ривожланиши	8	2	2	4
3.	Давлат бошқаруви ва маъмурий ҳуқуқ асослари.	6	2	2	2
4.	Фуқаролик ҳуқуқи асослари.	6	2	2	2
5.	Фуқаролик ҳуқуқида битимлар, вакиллик ва ишончнома.	6	2	2	2
6.	Меҳнат ҳуқуқи асослари.	8	2	2	4
7.	Оила ҳуқуқи асослари.	6	2	2	2
8.	Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш.	6	2	2	2
9.	Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари.	8	2	2	4
10.	“Ўзбекистон Республикаси Конституцияси”ни ўрганишнинг мақсад-вазифалари	8	2	2	4
11.	Мустақил Ўзбекистон Республикасининг 1992 йилги Конституциясининг вужудга келиши, давлат ва жамият ҳаётида тутган ўрни ва аҳамияти	8	2	2	4
12.	Мустақил Ўзбекистоннинг 1992 йилги янги Конституциясининг асосий тамойиллари	6	2	2	2
13.	Ўзбекистонда инсон ва фуқароларнинг асосий ҳуқуқлари, еркинликлари ва бурчлари	6	2	2	2
14.	Ўзбекистон Республикасининг миллий-давлат ва маъмурий ҳудудий тузилиши	8	2	2	4
15.	Ўзбекистон Республикасида Қонун чиқариш ҳокимиятининг амалга оширилиши ва унинг конституциявий асослари	6	2	2	2
16.	Ўзбекистон Республикаси Президенти-давлат ва ижроия ҳокимият бошлиғи	8	2	2	4
17.	Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси. Маҳаллий давлат ҳокимияти органлари.	6	2	2	2
18.	Ўзбекистон Республикасида суд ҳокимиятининг конституциявий асослари	6	2	2	2
	Жами	124	36	36	52

2. Маъруза машғулоти мавзулари (36 соат)

1-мавзу. Давлат ва ҳуқуқ назарияси асослари (2 соат)

Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Давлат тушунчаси. Давлатнинг пайдо бўлиши ва ривожланиши. Давлат ва ҳуқуқнинг вужудга келиши ва ўзаро муносабатлари. Давлат ва унинг белгилари, шакллари, моҳияти. *Давлат механизми. Ҳуқуқий давлат ва унинг белгилари.* Давлат ва ҳуқуқни келиб чиқиши ҳақидаги мутафаккир олимларнинг назарий қарашлари. Давлат ва ҳуқуқнинг Миср, Хитой ва Хиндистонда идеологик назария асосида ривожланиши. Юнон (Қадимги Греция)да Афлотун, Арастунинг «Давлат» номли машҳур асарида, инглиз олими Филмернинг «Патриар Х» асарида давлатнинг ривожланиши босқичлари.

Ҳуқуқ тушунчаси ва унинг моҳияти. Ҳуқуқ, унинг белгилари ва вазифаси. *Ҳуқуқ нормалари. Аҳлоқ ва ҳуқуқ.* Ҳуқуқ тизими ва шакллари. Ўзбекистон Республикасида ҳуқуқ манбалари. Ҳуқуқий муносабатлар. Ҳуқуқнинг давлатда тутган ўрни.

Адабиётлар: 2,3,8,9,13,14,33,36,38,39,42,52,66.

2-мавзу. Ўзбекистонда давлат ва ҳуқуқнинг ривожланиши (2 соат)

Ўзбекистон ҳудудида кулдорлик давлатларининг пайдо бўлиши. Биринч минг йилликларда Ўрта Осиёда дастлабки деҳқончилик вилоятларининг вужудга келиши. *Хоразм ва Бақрия давлатлари.* Дастлабки феудал давлатлари ва ҳуқуқнинг пайдо бўлиши.

Мўғуллар ҳукмдорлик даврида Ўрта Осиё Темурийлар давлати ва Темур тузуклари. Ўзбек хонликлари ва уларда давлат бошқаруви. Туркистоннинг Россия томонидан босиб олиниши ва ижтимоий-сиёсий тузум. *1917 йилги октябр революциядан кейинги Ўзбекистонда давлат ва ҳуқуқнинг ривожланиши.*

Адабиётлар: 1,2,3,4,8,9,13,14,33,36,38,52,66.

3-мавзу. Давлат бошқаруви ва маъмурий ҳуқуқ асослари (2 соат)

Маъмурий ҳуқуқ тушунчаси. Давлат бошқаруви ва унинг тамойиллари. Маъмурий ҳуқуқ тизими. Маъмурий ҳуқуқ манбалари. Маъмурий ҳуқуқий нормалар тушунчаси ва уларнинг турлари. Маъмурий ҳуқуқий муносабатлар. *Президент маъмурий ҳуқуқий муносабатлар. Субъекти сифатида, Давлат бошқарув органлари.* Фуқаролар маъмурий ҳуқуқ субъекти сифатида. Маъмурий ҳуқуқбузарлик ва маъмурий жазо чоралари, турлари.

Адабиётлар: 2,4,5,12,15,33,35,39,42.

4-мавзу. Фуқаролик ҳуқуқи асослари (2 соат)

Фуқаролик ҳуқуқи тушунчаси ва вазифаси. Фуқаролар ўртасида ҳуқуқий муносабатларни такомиллаштиришда фуқаролик ҳуқуқини тутган ўрни. Фуқароларнинг ҳуқуқий лаёқати ва муомала лаёқати, тўла ҳуқуқдорлик қобилияти. Фуқаролик ҳуқуқи ва бурчларининг вужудга келиш асослари, фуқароларнинг ҳуқуқ ва муомала лаёқатларини чеклаш тартиби. *Васийлик ва хомийлик муносабатлари фуқаролик ҳолати ҳужжатларини қайд этиш тартиби.* Фуқароларнинг ҳуқуқи ва шаъни, кадриятларини ҳуқуқий муҳофаза қилиш.

Адабиётлар: 1,3,5,6,7,8,9,13,14,16,29,31,42,61,68.

5-мавзу. Фуқаролик ҳуқуқида битимлар, вакиллик ва ишончнома (2 соат)

Фуқаролик ҳуқуқий муносабатларнинг вужудга келиши асоси сифатида битимлар тушунчаси. Битимларнинг турлари ва шакллари. Фуқароларнинг битимлар тизимидаги ҳуқуқ ва мажбуриятлари. *Битимларнинг муддатлари, ҳақиқий саналмайдиган битимлар тушунчаси. Фуқаролик ҳуқуқида вакиллик тушунчаси, унинг моҳияти ва мақсади.* Вакиллик турлари, унинг вазифалари, вакиллик муддати, вакилни бекор бўлишининг асослари.

Фуқаролик ҳуқуқида ишончноманинг тушунчаси, унинг моҳияти, мақсади. Ишончнома бериш тартиби, муддати, турлари, ҳақиқий саналмайдиган ишончномалар.

Адабиётлар:1,3,5,6,7,8,9,13,14,16,29,31,42,61,68.

6-мавзу. Меҳнат ҳуқуқи асослари (2 соат)

Жамиятнинг ривожланишининг шаклланиши ва мустаҳкамланишининг бирдан-бир асосий манбаи меҳнат тушунчаси.

Давлатнинг иқтисодиётини, сиёсатини, илм, фан ва техникасини, маданиятини ривожлантиришда меҳнатни туган ўрни. Меҳнат ҳуқуқини тамойиллари ва субъектлари. Меҳнат ҳуқуқини манбалари. Меҳнат шартномаси тушунчаси. Меҳнат шартномасини тузиш ва бекор қилиш. *Меҳнат фаолиятида жамоа шартномасини аҳамияти, муддати, тартиб ва қоидалар, келишувлар, уларнинг муддатлари, ишга жойлаштиришда давлат сиёсатини мазмуни ва мақсади.*

Иш вақти тушунчаси. Иш вақтининг муддатлари ва иш вақти турлари. Иш вақтининг нормал муддати, қисқартирилган муддати, тўлиқсиз иш вақти. Меҳнатга ҳақ тўлаш тартиби ва муддатлари. Меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдори. *Меҳнат фаолиятида меҳнат интизоми. Техника ҳавфсизлиги.* Меҳнат фаолияти давомида тарафларнинг моддий ва интизомий жавобгарлиги, моддий ва интизомий жавобгарликка тортиш. Меҳнат низоларини ҳал этиш тартиби ва муддатлари.

Адабиётлар:2,4,7,12,17,42,66.

7-мавзу. Оила ҳуқуқи асослари (2 соат)

Оила ҳуқуқи тушунчаси. Оила ҳуқуқининг вужудга келиши. Оила ҳуқуқини асоси сифатида никоҳ. *Никоҳ муносабатларини тизими тартиби ва шартлари.* Никоҳ ёши ва никоҳ тузишга монелик қилувчи ҳолатлар. Оила ҳуқуқида мулкӣ муносабатлар тушунчаси. *Оила ҳуқуқида тарафлар ва бошқа шахсларнинг мажбуриятлари.*

Никоҳни бекор қилиш тартиби ва тугатиш асослари. ФХДЁ ва суд органларининг никоҳ муносабатларини бекор қилиш тартиби.

Адабиётлар:2,3,5,8,12,20,21,24,42,68.

8-мавзу. Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш (2 соат)

Мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислохотлар, бозор иқтисодиётини шакллантиришга, аҳоли еҳтиёжларини қондириш ва уни ҳимоялаш.

Истеъмолчилар ҳуқуқи тушунчаси, вазифаси, мақсади. Истеъмолчилар ҳаракатининг назарий асослари. *Истеъмолчиларнинг танлов еркинлиги, манфаати ва ҳуқуқлари.*

Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг асосий йўналишлари. Истеъмолчилар ҳуқуқи манбалари. *Ички истеъмол бозорини тўлдириш ва тартибга солиш*. Маҳсулот ва хизмат сифатини яхшилаш.

Адабиётлар: 2,7,9,12,29,33^a,68,69,72.

9-мавзу. Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари (2 соат)

Прокуратура органлари фаолияти, уни ташкил етилиши, асосий вазифалари. Ўзбекистон Республикаси Прокуратурасини Конституциявий асослари.

Дастлабки тергов органлари ва суриштирув органларини асосий вазифаси. Адлия вазирлиги ва унинг органлари фаолияти ва вазифаси.

Нотариат идоралари ва уларнинг юридик ҳаракатлари. Нотариусларнинг вазифалари. Адвокатура фаолияти, уларни ташкил қилиниши. *Адвокатлар уюшмасини аҳолига ҳуқуқий ёрдам кўрсатиши*.

Адабиётлар: 2,5,7,12,15,16,17,18,19,20,29,30,31,32,39,68.

10-мавзу. “Ўзбекистон Республикаси Конституцияси”ни ўрганишнинг мақсад-вазифалари (2 соат)

Ўзбекистон Республикасининг Президенти И.А.Каримовнинг “Ўзбекистон Республикаси Конституциясини ўрганишни ташкил этиш тўғрисида”ги 2001 й. 4 январдаги фармойиши ва унинг аҳамияти.

“Конституцияни ўрганиш ўқув курсининг” тушунчаси, предмети, методологияси, мақсади, вазифалари ва тизими, унинг ижтимоий ва ҳуқуқий фанлар тизимида тутган ўрни ва аҳамияти.

Конституцияни ўрганиш ўқув курсининг ҳуқуқ соҳаларини ўрганувчи бошқа фанлардан фарқи, манбалари ва уларнинг таснифи.

Адабиётлар: 2,3,4,11,17,46,49,59.

11-мавзу. Мустақил Ўзбекистон Республикасининг 1992 йилги Конституциясининг вужудга келиши, давлат ва жамият ҳаётида тутган ўрни ва аҳамияти (2 соат)

Ўзбекистоннинг мустақилликка қадар Конституциявий тарихи. ТАССР, Бухоро ва Хоразм халқ совет Республикаларининг Конституциялари ва уларнинг мустабид тузумга хос жиҳатлари. *Ўзбекистон Республикасининг мустақил суверен давлат деб еълон қилиниши, Ўзбекистонда Конституциявий ислохотларнинг хусусиятлари ва асосий босқичлари*. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримов-мустақил Ўзбекистон Конституциясининг ташаббускори ва ижодкори. 1992 йилги Ўзбекистон Конституцияси лойиҳасининг тайёрланиши, умумхалқ муҳокамасидан ўтказилиши, қабул қилиниши ва амалга киритилиши. Ўзбекистон Конституциясининг тузилиши, Ўзбекистон Конституциясига ўзгартиришлар киритиш тартиби.

Конституция-давлатнинг асосий қонуни. Конституция барқарорлик манбаи ва унинг асосий хусусиятлари. Ўзбекистон Конституциясининг маънавий-ҳуқуқий илдизлари ва ўзига хос жиҳатлари Ўзбекистон Конституцияси суверинитет давлат қуриш ва демократик ислохотларнинг ҳуқуқий пойдевори. Конституциявий ҳуқуқий нормалар тушунчаси, турлари ва хусусиятлари. *Конституциявий-ҳуқуқий муносабатлар, уларнинг субъектлари, объектлари ва турлари*. Конституциявий ҳуқуқнинг манбалари.

Адабиётлар: 3,4,5,31,40,45,53,57,58.

12-мавзу. Мустақил Ўзбекистоннинг 1992 йилги янги Конституциясининг асосий тамойиллари (2 соат)

Давлат, миллат, халқ суверинитети тушунчалари ва уларнинг моҳияти. Ўзбекистон Республикасида халқ хокимиятчилиги ва уни амалга оширишнинг асосий шакллари. Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллигини тавсифловчи белгилари. Ўзбекистоннинг давлат рамзлари-байроғи, герби ва мадҳияси. Ўзбекистонда давлат хокимиятнинг бўлиниш принципи. Давлат органлари ва мансабдор шахсларнинг халқ номидан хокимитни амалга оширилиши. *Ўзбекистонда демократия ва умуминсоний қадриятлар. Конституция ва қонуннинг устунлиги принципи тушунчаси ва моҳияти.*

Ўзбекистон Республикаси ташқи сиёсатининг Конституциявий асослари. Ўзбекистон Республикаси-халқаро муносабатларининг тўла ҳуқуқли субъекти. *Ўзбекистон ташқи сиёсатининг асосий тамойиллари.* Ўзбекистон Республикасида мудофаа ва ҳавфсизликнинг таъминланиши. Ўзбекистон Республикасининг Қуролли Кучлари мудофаа ва ҳавфсизлик органлари.

Адабиётлар: 1,2,3,15,45,57.

13-мавзу. Ўзбекистонда инсон ва фуқароларнинг асосий ҳуқуқлари, еркинликлари ва бурчлари (2 соат)

Ўзбекистон Республикасида шахснинг ҳуқуқий ҳолати тушунчаси. Фуқаролик тушунчаси ва Ўзбекистон Республикасида фуқаролик. *Ўзбекистон Республикасида фуқароликка ега бўлиш ва уни йўқотиш асослари.* Ўзбекистон Республикаси ҳудудида чет ел фуқаролари ва фуқаролиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқий ҳолати. *Фуқароларнинг шахсий ҳуқуқ ва еркинликлари, уларнинг сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ва маданий ҳуқуқлари.*

Ўзбекистонда инсон ва фуқароларнинг ҳуқуқлари ҳамда еркинликларининг Конституциявий кафолатлари. Фуқароларнинг бурчлари.

Адабиётлар: 1,2,5,15,16,45,52,53.

14-мавзу. Ўзбекистон Республикасининг миллий-давлат ва маъмурий ҳудудий тузилиши (2 соат)

Ўзбекистон Республикасининг миллий-давлат тузилиши ва унинг асослари. *Ҳозирги даврда Ўзбекистон Республикасининг маъмурий-ҳудудий тузилиши.* Маъмурий-ҳудудий қисмларни ўзгартириш, ташкил қилиш ва тугатиш тартиби.

Ўзбекистон Республикаси таркибидаги мустақил давлат-Қорақалпоғистон Республикаси ва унинг Конституцияси.

Адабиётлар: 1,2,12,14,17,20,21,23,53,56.

15-мавзу. Ўзбекистон Республикасида Қонун чиқариш хокимиятининг амалга оширилиши ва унинг Конституциявий асослари (2 соат)

Қонун чиқарувчи хокимият тушунчаси. Ўзбекистон Республикасида сайлов ўтказиш тартиби. Қонун чиқарувчи хокимиятни ташкил этиш асослари. Референдум тушунчаси. *Олий Мажлис-Ўзбекистон Республикасининг Қонун чиқарувчи олий вакиллик-хокимият органи.* Халқ депутатлари ва уларнинг Конституциявий мақоми. Олий Мажлис таркиби, унинг ваколатлари ва фаолияти. Қонунларни қабул қилиш тартиби.

Адабиётлар: 1,2,5,11,42,43,44,47,51.

16-мавзу. Ўзбекистон Республикаси Президенти-давлат ва ижроия ҳокимият бошлиғи (2 соат)

Ўзбекистон Президенти-давлат ва ижро етувчи ҳокимият бошлиғи. Президентлик мақоми, унинг ваколатлари ва қабул қиладиган ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатлари. Президент сайловини ўтказиш тартиби ва қоидалари. *Вазирлар Маҳкамаси - Ўзбекистон Республикасининг ҳукумати. Вазирлар маҳкамасининг фаолияти ва ваколатлари.*

Адабиётлар: 1,2,25,30.

17-мавзу. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси. Маҳаллий давлат ҳокимияти органлари (2 соат)

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасининг ташкил этилиши ва таркиби. Вазирлар маҳкамасининг функциялари, ваколатлари ва фаолият турлари. Вазирлар маҳкамасининг ташкилий тизими. Ўзбекистон Республикаси маҳаллий органларининг ташкил этилиши ва тизими. Маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг конституциявий ваколатлари. *Маҳаллий ҳокимият вакиллик ва ижроия органлари муносабатларининг ҳуқуқий туртибга солиниши.* Фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органларини тузиш тартиби ва уларнинг вазифалари.

Адабиётлар: 4,9,10,12,13,28,29.

18-мавзу. Ўзбекистон Республикасида суд ҳокимиятининг Конституциявий асослари (2 соат)

Ўзбекистонда суд ҳокимиятининг ташкил этилиши ва вазифалари. Суд ҳокимиятининг тизими ва Конституциявий ваколатлари.

Одил Судловнинг тамойиллари. Суд ҳокимиятининг мақсад ва вазифалари.

Адабиётлар: 1,2,6,23,29,31,34,35,48,50.

Изоҳ: Курсив ёзувида - мустақил таълимга тавсия етилган мавзулар берилган.

3. Семинар машғулоти мавзусининг мазмуни (36 соат)

1-мавзу. Давлат ва ҳуқуқ назарияси асослари (2 соат)

Давлат ва ҳуқуқ тушунчаси. Давлат ва ҳуқуқни пайдо бўлиши, умумназарий ҳуқуқий фан. Фуқаролик жамияти ва давлат муносабатлари. *Давлатнинг моҳият, белгилари, шакллари. Давлатнинг ички ва ташқи функциялари. Ҳуқуқий давлат ва унинг белгилари.

*Ҳуқуқ тушунчаси, моҳияти, ҳуқуқий онг. Ҳуқуқ нормалари ва тушунчаси. Ҳуқуқ шакллари. Ҳуқуқий муносабатлар.

1. Давлатнинг пайдо бўлиши.
2. Давлатнинг пайдо бўлишига доир назариялар.
3. Давлатнинг белгилари, шакллари ва функциялари.
4. Ҳуқуқни пайдо бўлиши, моҳияти ва белгилари.
5. Ҳуқуқ нормалари ва ҳуқуқ тизими.
6. Давлат ва ҳуқуқни ўзаро алоқадорлиги, муносабатлари.

Адабиётлар: 2,3,8,9,13,14,33,36,38,39,42,52,66.

2-мавзу. Ўзбекистонда давлат ва ҳуқуқнинг ривожланиши (2 соат)

Ўзбекистонда давлат ва ҳуқуқнинг ривожланиши. Ўзбекистон ҳудудида яшаган қадимги қабилалар илк давлатларнинг пайдо бўлиши ҳамда уларда ҳуқуқнинг ривожланиши.

*Монгол ҳуқуқи (Чингизхон яссаси) Ўрта Осиёнинг форслар томонидан истило қилиниши. Ўрта Осиё ҳудудида Юнон-Бақтрия давлатларининг ташкил топиши. *Темурийлар сулоласи ва давлат бошқарувидаги ҳуқуқнинг ривожланиши.

1. Ўзбекистон ҳудудида дастлабки қулдорлик ва феудал давлатлари ва ҳуқуқ.
2. Ўзбек хонликлари (Бухоро, Хива, Қўқон).
3. Россия босиб олганидан кейинги даврдаги Туркистоннинг ижтимоий-сиёсий тузуми.
4. 1917 йилдаги октябр революциясидан кейинги Ўзбекистонда давлат ва ҳуқуқнинг ривожланиши.

Адабиётлар: 1,2,3,4,8,9,13,14,33,36,38,52,66.

3-мавзу. Давлат бошқаруви ва маъмурий ҳуқуқ асослари (2 соат)

Маъмурий ҳуқуқ: ижро етувчи ва фармойиш берувчи фаолиятни ташкил этиш, унда юзага келадиган ижтимоий муносабатларни тартибга солиш. *Давлат бошқаруви, жамиятни бошқаришдир. Маъмурий ҳуқуқий нормалар ва уларнинг турлари. *Маъмурий-ҳуқуқий муносабатлар. Маъмурий ҳуқуқ манбалари. Маъмурий ҳуқуқбузарликни юзага келиш ва жазо чоралари, турлари.

1. Маъмурий ҳуқуқ тушунчаси, вазифаси ва манбалари.
2. Маъмурий ҳуқуқ нормалари ва маъмурий ҳуқуқий муносабатлар.
3. Давлат бошқарув органлари ва турлари.
4. Давлат бошқарув органлари фаолитининг шакл ва услари.
5. Маъмурий ҳуқуқбузарлик ва маъмурий жазо турлари.

Адабиётлар: 2,4,5,12,15,33,35,39,42.

4-мавзу. Фуқаролик ҳуқуқи асослари (2 соат)

Фуқаролик ҳуқуқида, фуқаролик тушунчаси. Фуқароликка ега бўлиш, йўқотиш.*
Фуқаролик ҳуқуқий муносабатларга ега бўлиш қоидалари. Фуқаролик ҳуқуқида юридик шахслар ва уларни ташкил этилиши. Хўжалик жамиятлари ва ширкатлари. Хўжалик бирлашмалари. Тадбиркорлик асослари.

1. Фуқаролик ҳуқуқи тушунчаси, фуқаролик ҳуқуқий муносабатлар.
2. Ҳуқуқий лаёқат ва муомала лаёқати.
3. Васийлик ва ҳомийлик муносабатлари.
4. Юридик шахс тушунчаси ва турлари.
5. Фуқароларнинг ҳуқуқи ва шаъни, қадриятларини ҳимоя қилиш.

Адабиётлар:1,3,5,6,7,8,9,13,14,16,29,31,42,61,68.

5-мавзу. Фуқаролик ҳуқуқида битимлар, вакиллик ва ишоннома (2 соат)

Вакиллик тушунчаси ва ундан фойдаланиш қоидалари. Битим-ҳуқуқий ҳаракат. Битимнинг оғзаки ва ёзма шакллари. Шартнома, унинг турлари ва шакллари. Шартнома мазмуни. Шартномада ҳуқуқ ва мажбуриятлар. Шартнома тузиш жараёни ва муддатлари. *Шартномани бекор қилиш тартиби. Шартнома мажбуриятларини бузганлик учун жавобгарлик.

1. Фуқаролик ҳуқуқида битимлар тушунчаси ва турлари.
2. Вакиллик тушунчаси ва моҳияти.
3. Шартнома тушунчаси ва турлари.
4. Шартнома мажбурияти ва қонуний жавобгарлик.

Адабиётлар:1,3,5,6,7,8,9,13,14,16,29,31,42,61,68.

6-мавзу. Меҳнат ҳуқуқи асослари (2 соат)

Меҳнат ҳуқуқи тушунчаси ва асосий қоидалари. Меҳнат муносабатларига киришиш. Аҳолини иш билан таъминлаш. Меҳнат шартномаси, уни тузиш тартиби. Меҳнат шартномасида ҳуқуқ ва мажбуриятлари. Аёллар ва ёшлар меҳнати. Меҳнат муҳофазаси. Меҳнат низоларини ҳал этиш қоидалари.

*Меҳнат шартномасини тузиш тартиби ва уни бекор қилиш. Контракт шартномаси. Иш вақти ва дам олиш вақти. Меҳнат таътиллари. Умумтаълим мактабларида иш вақти ва дам олиш вақти. Иш ҳақи тизимлари. Иш ҳақи тўлаш тартиби. Меҳнат интизоми. *Моддий жавобгарлик ва унинг турлари. Меҳнат муносабатларида ходимлар учун имтиёзлар.

1. Меҳнат ҳуқуқи тушунчаси ва қоидалари.
2. Меҳнат ҳуқуқи муносабатлари.
3. Аҳолини иш билан таъминлаш.
4. Меҳнат шартномаси, турлари, муддатлари.
5. Меҳнат интизоми ва моддий жавобгарлик.
6. Меҳнат муҳофазаси. Меҳнат низолари ва уни ҳал этиш тартиби.

Адабиётлар:2,4,7,12,17,42,66.

7-мавзу. Оила ҳуқуқи асослари (2 соат)

Оила ҳуқуқи ва унинг асосий қоидалари. Никоҳ муносабатлари ва уни тартибга солиш. Никоҳдан ўтиш тартиби ва уни бекор қилиш. *Оилада ер ва аёлнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари.

Ер билан хотиннинг мол-мулкка доир муносабатлари. *Ота-оналар билан болалар ўртасидаги ҳуқуқий муносабатлар.

1. Оила ҳуқуқи ва унинг асосий қоидалари.
2. Никоҳдан ўтиш тартиби ва никоҳни бекор қилиш қоидалари.
3. Ер-хотиннинг шахсий ва мулкӣ ҳуқуқлари ва бурчлари.
4. Ота-оналар билан болалар ўртасидаги ҳуқуқий муносабатлар.

Адабиётлар:2,3,5,8,12,20,21,24,42,68.

8-мавзу. Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш (2 соат)

Истеъмолчилар ҳуқуқи тушунчаси. Истеъмолчи еҳтиёжларини қондиришнинг муаммолари. Истеъмолчиларнинг хатти-ҳаракатининг асослари. Истеъмолчининг еркинликлари, ҳуқуқлари ва уни ҳимоя қилиш. Ички истеъмол бозорини тўлдириш. *Маҳсулот ва хизмат сифатини яхшилаш ва тартибга солиш.

1. Истеъмолчи тушунчаси.
2. Истеъмолчиларнинг асосий ҳуқуқлари.
3. Истеъмолчи ва ижрочи муносабатлари.
4. Маънавий зарар учун жавобгарлик.
5. Истеъмолчилар ҳуқуқларини давлат томонидан ҳимоя қилиш.

Адабиётлар:2,7,9,12,29,33^a,68,69,72.

9-мавзу. Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари (2 соат)

Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари тизими ва уларнинг асосий вазифалари. Прокуратура ва унинг органлари. Адлия вазирлиги ва унинг асосий вазифалари. *Нотариат идоралари ва нотариат ҳаракатлар. Адвокатура фаолияти. Адвокатлар уюшмаси ва уларни вазифалари.

1. Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари тизими.
2. Прокуратура ва унинг органларининг асосий вазифаси.
3. Дастлабки тергов ва суриштирув органлари.
4. Адлия вазирлиги ва унинг органлари.
5. Нотариат идоралари ва унинг асосий вазифалари.
6. Адвокатура. Адвокатлар уюшмаси ва уларнинг фаолияти.

Адабиётлар:2,5,7,12,15,16,17,18,19,20,29,30,31,32,39.68.

10-мавзу. «Ўзбекистон Республикаси Конституцияси»ни ўрганишнинг мақсад-вазифалари (2 соат)

Ўзбекистон Президенти И.А.Каримовнинг “Ўзбекистон Республикаси Конституциясини ўрганишни ташкил етиш тўғрисида”ги 2001 й. 4 январдаги фармойиши. Конституцияни ўрганиш ўқув курсининг предмети. Ўзбекистон Республикаси Конституциясини ўрганишнинг мақсад ва вазифалари. *Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг тузилиши. Ўзбекистон Республикаси Конститтуциясига ўзгартиришлар киритиш тартиби.

Адабиётлар: 1,2,4,6,9,10,31,32,36.

11-мавзу. Мустақил Ўзбекистон Республикасининг 1992 йилги Конституциясининг вужудга келиши, давлат ва жамият ҳаётида тутган ўрни ва аҳамияти (2 соат)

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида қабул қилинган Конституциялар тарихи. Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг еълон қилиниши ва янги Конституцияни қабул қилиниш заруриятлари. *Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримов янги Конституциянинг ташаббускори, яратувчиси ва қафили.

Ўзбекистон Республикасида Конституциявий ислохотларнинг хусусиятлари ва асосий босқичлари. Конституциянинг умумхалқ муҳокамасидан ўтказилиши ва қабул қилиниши. Ўзбекистон Республикасининг БМТга аъзо бўлиши ва унинг бошқа давлатлар томонидан тан олинishi.

*Конституция - давлатнинг Асосий қонуни. Янги Конституциянинг олдинги Конституциялардан фарқи. Конституциянинг давлат ва жамият ривожига роли ва аҳамияти. Ўзбекистон Республикасида молия ва пул-кредит тизими. Ўзбекистон Республикасида фуқаролик жамиятини шакллантиришнинг Конституциявий асослари. Оила ва жамият. Оммавий ахборот воситалари ва жамоат бирлашмаларининг ҳуқуқий мақоми. Ўзбекистон Республикасининг умуммиллий бойликлари.

Адабиётлар: 1,3,7,9,10,34,36.

12-мавзу. Мустақил Ўзбекистоннинг 1992 йилги янги Конституциясининг асосий тамойиллари (2 соат)

Давлат суверинитети тушунчаси. Халқ ҳокимияти ва уни амалга оширилиши. Ўзбекистонда сиёсий ва мафкуравий хилма-хиллиги. *Демократик ва инсон ҳуқуқлари ҳимоя қилиниши. Конституция ва қонуннинг устунлиги. Ўзбекистон Республикаси ташқи сиёсатининг асосий тамойиллари.

Адабиётлар: 1,31,32,41,42,50,51.

13-мавзу. Ўзбекистонда инсон ва фуқароларнинг асосий ҳуқуқлари, еркинликлари ва бурчлари (2 соат)

Ўзбекистонда шахснинг ҳуқуқий мақоми. Фуқаролик ва унинг Конституциявий асослари. Инсон ва фуқароларнинг шахсий ҳуқуқ ва еркинликлари. Ўзбекистон фуқароларининг сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ва маданий ҳуқуқлари. Ўзбекистонда инсон ҳуқуқлари ва еркинликларининг кафолатлари. *Фуқароларнинг Конституциявий бурчлари.

Адабиётлар: 1,3,5,6,31,32,36.

14-мавзу. Ўзбекистон Республикасининг миллий-давлат ва маъмурий ҳудудий тузилиши (2 соат)

Ўзбекистон Республикаси миллий давлат тузилиш асослари. *Маъмурий-ҳудудий тузилиш тушунчаси. Маъмурий ҳудудий тузилиш масалаларини хал қилиш тартиби. Ўзбекистон Республикаси таркибидаги мустақил давлат-Қорақалпоғистон Республикаси. Қорақалпоғистон Республикасининг Конституцияси. *Қорақалпоғистон Республикаси давлат ҳокимияти ва маҳаллий давлат органларининг ҳуқуқий мақоми.

Адабиётлар: 1,3,5,15,16,30,52,53.

15-мавзу. Ўзбекистон Республикасида Қонун чиқариш ҳокимиятининг амалга оширилиши ва унинг конституциявий асослари (2 соат)

Сайлов ҳуқуқи тушунчаси. Сайлов тизими ва уларни ўтказиш тартиби. Олий Мажлис - Ўзбекистон Республикасининг қонун чиқарувчи олий ҳокимият органи. *Олий Мажлисининг Конституциявий, ҳуқуқий мақоми, унинг ваколатлари. Олий Мажлис таркиби ва унинг фаолияти. *Олий Мажлисида Қонунлар қабул қилиш тартиби. Халқ депутатлари ва уларнинг Конституциявий мақоми.

Адабиётлар: 1,3,5,10,30,31,41,42,51.

16-мавзу. Ўзбекистон Республикаси Президенти-давлат ва ижроия ҳокимият бошлиғи (2 соат)

Ўзбекистонда Президентлик Республикаси бошқарувининг жорий қилиниши. *Ўзбекистон Республикаси Президенти-давлат ва ижроия ҳокимият бошлиғи. Президент ваколатлари ва у қабул қиладиган ҳуқуқий ҳужжатлар. Президентлик сайловини ўтказиш тартиби. *Вазирлар Маҳкамаси-Ўзбекистон Республикасининг ҳукумати. Вазирлар Маҳкамасининг Конституциявий мақоми. Вазирлар Маҳкамасининг ваколатлари ва унинг функцияси.

Адабиётлар: 1,2,25,30.

17-мавзу. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси. Маҳаллий давлатҳокимияти органлари (2 соат)

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасининг ташкил етилиши ва таркиби.
2. *Вазирлар маҳкамасининг функциялари, ваколатлари ва фаолият турлари.
3. Вазирлар маҳкамасининг ташкилий тизими.
4. Ўзбекистон Республикаси маҳаллий органларининг ташкил етилиши ва тизими.
5. Маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг конституциявий ваколатлари.
6. *Маҳаллий ҳокимият вакиллик ва ижроия органлари муносабатларининг ҳуқуқий туртибга солиниши.
7. Фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органларини тузиш тартиби ва уларнинг вазифалари

Адабиётлар: 4,9,10,12,13,28,29.

18-мавзу. Ўзбекистон Республикасида суд ҳокимиятининг конституциявий асослари (2 соат)

Ўзбекистон Республикасида суд ҳокимияти тизими ва унинг ташкил етилиши. Одил судловнинг амалга оширилиши ва уларнинг Конституциявий тамойиллари. *Ўзбекистонда инсон ва фуқароларнинг ҳуқуқ ва еркинликларининг судлар томонидан ҳимоя қилиниши.

Адабиётлар:1,3,6,10,31,33,34,35,48,52.

Изоҳ: * - мажбурий мавзудаги машғулотлар кўрсатилган.

4. Тавсия етилаётган мавзулар бўйича кўргазма-намойиш материаллари рўйхати

Фанга тааллуқли ИНТЕРНЕТ хизматида мавжуд бўлган сайтлар рўйхати:

1. www.uzpak.uz
2. www.pраво.uz
3. www.pраво.ru
4. Е-маил норрма@достлинк.нет
Е-маил норма@mail.tnc.uz

5. Ўзлаштириш назорати

“Ҳуқуқшунослик. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси” фанидан назорат қилиш турлари қуйидагича:

максимал балл – 124 балл.

саралаш бали – 68,2 балл.

Шу жумладан:

жорий баҳолаш – 23,9 баллдан 43,4 баллгача.

Жорий баҳолашда амалий машғулот дарсларида бакалаврларнинг билим даражаси ёзма ва оғзаки равишда аниқланиб, унга ажратилган баллар билан баҳоланади. Оралиқ баҳолаш назорат ёзма равишда ўтказилади ва ажратилган тегишли баллар билан баҳоланади.

оралиқ баҳолаш – 23,9 баллдан 43,4 баллгача.

Оралиқ баҳолашда талабаларнинг маъруза дарсларидаги фаоллиги ҳисобга олинади ҳамда икки марта оралиқ назорат (ёзма иш, тест ёки назоратнинг бошқа тури) ўтказилиб уларга тегишли балл ажратилади.

яқуний баҳолаш – 20,5 баллдан 37,2 баллгача.

Яқуний назорат ёзма равишда бажарилиб, унга тегишли балл билан баҳоланади. Жорий баҳолаш ва оралиқ баҳолашда ўқитувчи дарс жадвалида сўров ўтказиш, тест саволларига жавоб бериш реферат ёзиш, суҳбат ўтказиш ва оғзаки ҳамда ёзма шакллардан фойдаланади.

Назоратнинг ҳар бир турларининг 55 фоиздан ортиғини тўплаган талабанинг билими ижобий баҳоланади. Баҳо турларининг умумий баллдаги фоизли улуши қуйидаги тартибда белгиланади:

“5” (аъло) 86-100% 106,6-124,0 балл.

“4” (яхши) 71-85% 88,0-106,5 балл.

“3” (қониқарли) 56-70% 68,2-87,9 балл.

Адабиётлар

Махсус адабиётлар:

1. Каримов И.А. Ўзбекистон миллий истиқлол иқтисод, сиёсат, мафкура. Т.1. Тошкент, 1996 й.
2. Каримов И.А. Биздан озод ва обод Ватан қолсин. Т.2. Тошкент, 1996 й.
3. Каримов И.А. Ватан саждагоҳ каби муқаддасдир. Т.3. Тошкент, 1996 й.
4. Каримов И.А. Бунёдкорлик йўлидан. Т.4. Тошкент, 1996 й.
5. Каримов И.А. Янгича фикрлаш ва ишлаш давр талаби. Т.5. Тошкент, 1997 й.
6. Каримов И.А. Ҳавфсизлик ва барқарор тараққиёт йўлида. Т.6. Тошкент, 1997 й.
7. Каримов И.А. Биз келажагимизни ўз қўлимиз билан кураимиз. Т.7. Тошкент, 1999 й.
8. Каримов И.А. Озод ва обод Ватан, еркин ва фаровон ҳаёт – пировард мақсадимиз. Т.8. Тошкент, 1994 й.
9. Каримов И.А. Ватан равнақи учун ҳар биримиз маъсулмиз. Т.9. Тошкент, 2001 й.
10. Каримов И.А. Адолат - қонун устуворлигида//Халқ сўзи. 2002 й. 30 август.
11. Каримов И.А. Янгиланиш ва ўзгаришлар жараёни орқага қайтмайди//Халқ сўзи, 2002 йил 5 апрел.

Норматив ҳужжатлар

12. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент, 1992 й.
13. Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг мустақиллиги асослари тўғрисида»ги 1991 йил 31 август Конституциявий қонуни//Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ахборотномаси. 1991 й. 11-сон, 246-модда.
14. Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг «Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллигини еълон қилиш тўғрисида»ги 1991 йил 31 август қарори//Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ахборотномаси. 1991 йил 11-сон, 245-модда.
15. Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекси. Тошкент, 1998 й.
16. Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси. Тошкент, 1996 й.
17. Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодекси. Тошкент, 1996 й.
18. Ўзбекистон Республикасининг жиноят кодекси. Тошкент, 1998 й.
19. Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодекси. Тошкент, 1995 й.
20. Ўзбекистон Республикасининг Оила кодекси. Т., 1998 й.
21. Жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш миллий дастури//Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ахборотномаси. 1997 йил 9-сон, 227-модда.
22. Ўзбекистон Республикасининг «Давлат байроғи тўғрисида»ги 1991 йил 18 ноябр қонуни//Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ахборотномаси. 1992 йил 1-сон, 27-модда.
23. Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тўғрисида»ги 1992 йил 2 июл қонуни//Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ахборотномаси. 1992 йил 9-сон, 328-модда.
24. Ўзбекистон Республикасининг «Фуқаролик тўғрисида»ги 1992 йил 2 июл қонуни//Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ахборотномаси. 1992 йил 9-сон, 338-модда.
25. Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги 1997 йил 29 август қонуни//Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ахборотномаси. 1997 йил 9-сон, 225-модда.

26. Ўзбекистон Республикасининг «Прокуратура тўғрисида»ги 1992 йил 9 декабр қонуни (янги таҳрир)/Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ахборотномаси. 1993 йил 1-сон, 29-модда.
27. Ўзбекистон Республикасининг «Давлат мадҳияси тўғрисида»ги 1992 йил 10 декабр қонуни/Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ахборотномаси. 1993 йил, 1-сон, 52-модда.
28. Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тўғрисида»ги 1993 йил 6 май қонуни/Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ахборотномаси. 1993 йил 5-сон, 202-модда.
29. Ўзбекистон Республикасининг «Фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги 1999 йил 14 апрел қонуни//Халқ сўзи. 1999 йил 11 май.
30. Ўзбекистон республикасининг «Судлар тўғрисида»ги 1993 йил 2 сентябр қонуни/Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ахборотномаси. 1993 йил 10-сон, 367-модда.
31. Ўзбекистон Республикасининг «Фуқаролар сайлов ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида»ги 1994 йил 5 май қонуни/Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ахборотномаси. 1994 йил 5-сон, 127-модда.
32. Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Конституциявий суди тўғрисида»ги 1995 йил 30 август қонуни//Халқ сўзи. 1995 йил 12 сентябр.
33. Ўзбекистон Республикасининг «Референдум яқунлари ҳамда давлат ҳокимияти ташкил еилишининг асосий принциплари тўғрисида»ги 2002 йил 4 апрел Конституциявий қонуни//Халқ сўзи. 2002 йил 5 апрел.
- 33^а. Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун. 26 апрел 1996 й.

Махсус адабиётлар:

34. Адилкариев Х. Новая Конституция – великий символ суверенитета Узбекистана. - Т.: Адолат, 1993 й.
35. Административное право Республики Узбекистан: Учебник. Т., 1998 г.
36. Гришина Е.П. Основы государства и права. М., 1995 г.
37. Жамиятни ислоҳ қилиш йўлида. Т., 1998 й.
38. Давлат ва ҳуқуқ асослари: Изоҳли луғат. Т., 1996 й.
39. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Т., 2000 й.
40. Жеругов Р.Т. Теория государства и права. М., 1995 г.
41. Исломов З.М. Теория государства и права. Т., 1997 й.
42. Каримова О., Ҷаффаров З. Давлат ва ҳуқуқ асослари. Т., 1995 й.
43. Клименко С.В., Чичерин А.Л. Основы государства и права. М., 1997 г.
44. Коваленко А.И. Основы государства и права. М., 1997 г.
45. Миренский Б.А. Правоохранительные органы Республики Узбекистан. Т., 1997 г.
46. Моисеев Е.Г. Основы государства и права. М., 1996 г.
47. Никитин А.Ф. 200 вопросов и ответов по основам государства и права. М., 1998 г.
48. Обшчая теория права. М., 1995 г.
49. Основы государства и права. М., 1994 г.
50. Основы государства и права. М., 1995 г.
51. Основы государства и права в вопросах и ответах. М., 1995 г.
52. Основы государства и права в схемах и таблицах. М., 1996 г.
53. Основы знаний о государстве и праве. М., 1993 г.
54. Президент Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон ХХИ аср бўсағасида: ҳавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тарққиёт кафолатлари» асарини ўрганиш бўйича ўқув-кўргазмали қўлланма (Тузувчи Ш.Р.Қобилов) Т., 1999 й.
55. Рагов А.И. Кансультации по оснавним государства и права. М., 1996 г.
56. Саидов А.Х. Мустақиллик қомуси. Т., 1993 й.

57. Саидов А.Х. Қиёсий конституцияшунослик. Т., 1994 й.
58. Таджиханов У. Конституция суверенного Узбекистана. Т., 1996 г.
59. Таджиханов У. Закон. Человек. Государство. Т., 1997 г.
60. Таджиханов У., Зайнутдинов С. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг асарларини ўрганувчилар учун услубий қўлланма. Т., 1997 й.
61. Таджиханов У., Одилқориев Х., Саидов А. Ўзбекистон Республикасининг конституциявий ҳуқуқи. Т., 2001 й.
62. Таджиханов У., Саидов А. Ҳуқуқий маданият маданият назарияси. 2 томли. Т., 1998 й.
63. Тансикбаева Р.М., Мухамеджанов О.М. Конституция и ми. Т., 1996 г.
64. Уразаев Ш.З. Конституция независимого Узбекистана. Т., 1993 г.
65. Федоров М.В., Еремян В.В. Основы государства и права. М., 1998 г.
66. Саидов А., Таджиханов У. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. 2 томли. Т., 2001 й.
67. Саидов А. Ҳалқаро ҳуқуқ. 2 томли. Т., 2001 й.
68. Ўзбекистон Республикаси Конституциясига шарҳ. – Т., 2001 й.
69. Абдуллаев Ё. Бозор иқтисодиёти асослари. Т. Мехнат. 1997 й.
70. Абдулқосимов Х.П., Вахобов А.В., Рахимова Д.Н., Норбоев Б.И. Ўзбекистонда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш ва иқтисодиётни еркинлаштириш йўллари.
71. Бозор иқтисодиёти назарияси ва амалиёти. Т. Мехнат – 2001 й.
72. Ўлмасов А., Шарифхўжаев М. Иқтисодиёт назарияси. Т. Мехнат. 1995 й.
73. Ўлмасов А. Оила иқтисодиёти. Т. Мехнат. 1998 й.

“ҲУҚУҚШУНОСЛИК. ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИ”

фанидан ишчи ўқув дастури

Техник муҳаррири: Е.Бозоров

Босишга рухсат етилди
Қоғоз бичими 30x42 1/8
Ҳисоб нашр табағи
Адади нусха
Буюртма №

**Тошкент Молия институти босмахонасида “РИСО” нусха кўпайтириш қурилмасида
чоп етилди**

700084, Тошкент, Х.Асомов кўчаси, 7-уй.